

VÝSLEDKY
ON-LINE MAPOVÁNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
NA ŠKOLÁCH VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

ve školním roce 2023/2024

Zpracovala: Ing. Pavla Hemerková, krajská školská koordinátorka prevence

Kontakt: hmerkova@kr-s.cz, tel.: 257 280 314

Měsíc a rok zpracování: červen 2025

Obsah

ÚVOD	3
1. STATISTIKA NÁVRATNOSTI VÝKAZŮ	4
2.1 Škola a její preventivní program	6
2.2 Školní metodik prevence	8
2.3 Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu	15
2.4 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech	16
2.5 Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy	18
2.6 Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní	19
2.7 Výskyt rizikového chování	20
3. ZÁVĚR	26

ÚVOD

Dokument obsahuje výsledky on-line mapování prevence rizikového chování dětí a mládeže na školách ve Středočeském kraji za školní rok 2023/2024.

Mapování prevence rizikového chování ve školním roce 2023/2024 proběhlo prostřednictvím on-line **Systému evidence preventivních aktivit ve školách** (dále SEPA), který je k dispozici na adrese www.preventivni-aktivita.cz. Termín pro vyplnění výkazu za školní rok 2023/2024 byl stanoven do 31.10.2024.

Systém SEPA ve školách byl vytvořen pro pracovníky škol a školských zařízení na celostátní úrovni a je zaváděn do praxe Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem České republiky (dále NPI). Vychází z koncepce preventivního programu školy a je jednotný pro všechny školy v České republice. Data jsou jednotná, statisticky vyhodnotitelná.

SEPA má napomoci ke snazšímu zaznamenávání informací o všech aktivitách v oblasti primární prevence na základních a středních školách, které se stávají podkladem pro spolupráci s metodikou prevence na pracovištích Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, Kolín, Jaselská 826. Získané informace za jednotlivé školní roky jsou **východiskem pro koncepční materiály** krajů, v celorepublikovém měřítku pro Národní strategii rizikového chování dětí a mládeže v gesci MŠMT. Praktické využití mají výstupy z výkazů při plánování aktivit z oblasti primární prevence hrazených z rozpočtu Středočeského kraje, např. na jaké oblasti ve vzdělávání pedagogů a žáků se zaměřit a jakým projevům rizikového chování věnovat větší pozornost. V neposlední řadě poskytují obraz o finančním zabezpečení dané problematiky (odměňování školních metodiků prevence, zdroje financování). Zvláštní pozornost si zaslouží podněty školních metodiků prevence (co je trápí, co naopak funguje). Dlouhodobým monitorováním výskytu rizikového chování lze jednotlivé rizikové jevy sledovat v čase a získat tak pohled na problematiku v širším kontextu. Informace uvedené v dotazníku zůstávají anonymní.

Výkaz pro školní rok 2023/2024 se skládal z osmi částí:

1. část: Škola a její preventivní program
2. část: Školní metodik prevence
3. část: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu
4. část: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech
5. část: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy
6. část: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

7. část: Výskyt rizikového chování

8. část: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

Poděkování patří ředitelům, pedagogům, školním metodikům prevence, výchovným poradcům, jedním slovem všem, kteří se zúčastnili on-line hodnocení primární prevence, za jejich čas a podnětné připomínky.

Poděkování patří také metodikům prevence z Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, Kolín, Jaselská 826, kteří poskytovali školám metodickou podporu.

1. STATISTIKA NÁVRATNOSTI VÝKAZŮ

Za školní rok 2023/2024 bylo ve Středočeském kraji vyplněno celkem **466 výkazů škol**, což je o 22 výkazů víc než v minulém sběru. **Celková návratnost výkazů činila 67,05 %**, což je v meziročním srovnání lepší výsledek o 3 %.

V okresech Kolín (94,34 %) a Benešov (94,12 %) byla návratnost nejvyšší a překročila 90 %. Velmi dobře spolupracovaly školy v okresech Příbram, Praha – východ a Praha – západ, kde byl meziročně zaznamenán největší nárůst návratnosti o cca 20 %. Rovněž v okresech Rakovník a Mělník byla velmi dobrá návratnost výkazů, která se pohybovala kolem 70 %. Nejnižší návratnost přetrvává v okrese Mladá Boleslav (37,7 %).

V celorepublikovém srovnání je Středočeský kraj s 466 vyplněnými výkazy a 67% návratností na 2. místě za Moravskoslezským krajem (398 výkazů, návratnost 70 %).

Tabulka č. 1 Meziroční srovnání návratnosti výkazů v SEPA za školní roky 2022/2023 a 2023/2024

okres	Meziroční porovnání škol s vyplněným výkazem (celkem škol v okrese)		Meziroční návratnost výkazů v okresech v %		Podíl škol s účtem v SEPA k celkovému počtu škol v okrese
	2022/2023	2023/2024	2022/2023	2023/2024	2023/2024
Benešov	49 (51)	48 (51)	96,08 %	94,12 %	100,00 %
Beroun	42 (66)	40 (61)	63,64 %	65,57 %	90,00 %
Černošice		5 (11)		45,45 %	81,8 %
Kladno	40 (88)	40 (88)	45,45 %	45,45 %	81,8 %
Kolín	51 (53)	50 (53)	96,23 %	94,34 %	100 %
Kutná Hora	31 (42)	28 (42)	73,81 %	66,67 %	92,86 %
Mělník	46 (66)	47 (68)	69,70 %	69,12 %	98,48 %
Mladá Boleslav	25 (61)	23 (61)	41,00 %	37,7 %	73,77 %
Nymburk	32 (58)	33 (58)	55,17 %	56,9 %	93,10 %
Praha – východ a Praha – západ	43 (74)	55 (68)	58,11 %	80,88 %	90,54 %
Říčany	12 (24)	11 (25)	50,00 %	44,00 %	87,50 %
Příbram	46 (73)	58 (71)	63,01 %	81,69 %	94,52 %
Rakovník	27 (37)	28 (38)	73,00 %	73,68 %	100,00 %
Celkem kraj	444 (693)	466 (695)	64,07 %	67,05 %	91,94 %

2. VYHODNOCENÍ ODPOVĚDÍ

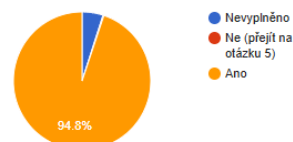
2.1 Škola a její preventivní program

První část výkazu se týkala preventivního programu školy. Preventivní program je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků a studentů ke zdravému životnímu stylu, který patří mezi základní systémové prvky v realizaci preventivních aktivit. Celkem 94,85 % zúčastněných škol mělo ve školním roce 2023/2024 vytvořený vlastní písemný preventivní program. Hodnota je téměř shodná s předchozím školním rokem.

Tabulka č. 2 Preventivní program školy

Má vaše škola písemně vytvořený vlastní preventivní program školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	23	4.94 %
Ne (přejít na otázku 5)	1	0.21 %
Ano	442	94.85 %

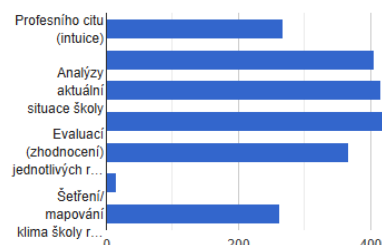

V dotazníkovém šetření, které umožňovalo více odpovědí, uvedlo 92,06 % respondentů, že preventivní program vytváří sledováním výskytu rizikového chování ve škole, 87,12 % na základě diskusí s vedením školy a učitelským sborem, 89,06 % na základě analýzy aktuální situace školy. Celkem 78,54 % zúčastněných škol se rozhodovalo na základě evaluace (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce, 57,51 % škol se řídilo profesním citem (intuicí) a 56,44 % škol provádělo šetření/mapování klima školy. Při přípravě preventivního programu školy 56,87 % škol neidentifikovalo specifické rizikové faktory. Celkem 39,48 % škol nějaké rizikové faktory identifikovalo.

Tabulka č. 3 Východiska preventivního programu školy

Na základě čeho je preventivní program školy vypracováván?

Odpověď	Počet	Procenta
Profesního citu (intuice)	268	57.51 %
Diskusí s vedením školy a učitelským sborem	406	87.12 %
Analýzy aktuální situace školy	415	89.06 %
Sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce	429	92.06 %
Evaluaci (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce	366	78.54 %
Jiné (prosím doplňte)	15	3.22 %
Šetření/mapování klima školy realizovaného v uplynulém školním roce	263	56.44 %

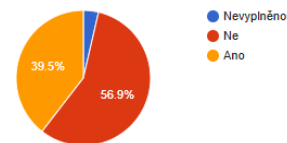

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2023/2024

Identifikovali jste při přípravě preventivního programu školy nějaké specifické rizikové faktory vaší školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	17	3.65 %
Ne	265	56.87 %
Ano	184	39.48 %

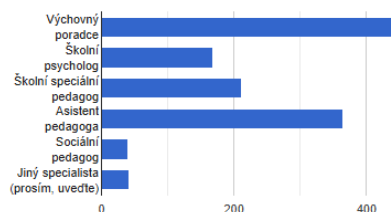
Podobně jako v předchozím školním roce většina škol (84 %) uvedla, že si v preventivních programech stanovuje konkrétní, měřitelné, dosažitelné a časově ohraničené cíle.

Kromě školního metodika prevence působili ve školách další specialisté, jak je uvedeno v tabulce a grafu č. 4. Početně největší zastoupení měli výchovní poradci (95,06 %) a asistenti pedagoga (78,11 %). Přímou ve škole byl školní psycholog k dispozici ve 36,05 % škol (meziroční nárůst o 3 %). Na pozici sociálního pedagoga byl zaznamenán meziroční nárůst o 3,85 % (z 4,73 % na 8,58 %).

Tabulka č. 4 Specialisté působící ve škole

Jací další specialisté, mimo školního metodika prevence, působí přímo na vaší škole:

Odpověď	Počet	Procenta
Výchovný poradce	443	95.06 %
Školní psycholog	168	36.05 %
Školní speciální pedagog	211	45.28 %
Asistent pedagoga	364	78.11 %
Sociální pedagog	40	8.58 %
Jiný specialista (prosím, uveďte)	42	9.01 %

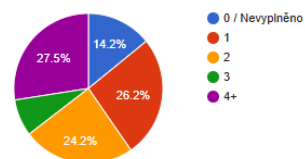
* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Počet vyučovacích hodin věnovaných třídnickým hodinám za měsíc v jedné třídě je uveden v tabulce č. 5. Celkem 14,16 % (meziroční pokles o 3 %) škol třídnické hodiny ve školním roce 2023/2024 buď nedělalo, nebo na otázku neodpovědělo, z čehož plyne, že 85,84 % škol třídnické hodiny má. Meziročně je to 3% nárůst počtu škol, kde jsou třídnické hodiny zavedeny.

Tabulka č. 5 Počet třídnických hodin ve škole za měsíc pro jednu třídu

Kolik vyučovacích hodin je za měsíc věnováno třídnickým hodinám v jedné třídě (průměrně za celou školu)?

Odpověď	Počet	Procenta
0 / Nevplněno	66	14.16 %
1	122	26.18 %
2	113	24.25 %
3	37	7.94 %
4+	128	27.47 %

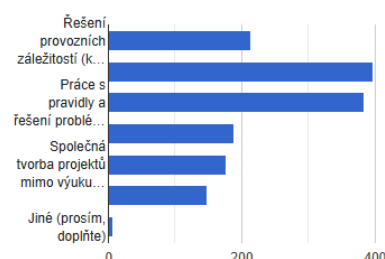

Celkem 85,19 % (meziroční nárůst o 4,33 %) respondentů se v třídnických hodinách věnovalo práci se vztahy ve třídě, u 82,19 % (meziroční nárůst o 2,01 %) škol to byla práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání důležitých témat pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků), 45,71 % respondentů se věnovalo řešení provozních záležitostí (kontrola omluvenek, sdělování informací ze strany školy), 40,56 % (meziroční nárůst o 3,17 %) cílenému rozvoji dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.), celkem 37,77 % (meziroční nárůst o 4,66 %) společné tvorbě projektů mimo výuku a 31,76 % (meziročně bez změny) aktivitám a programům specifické prevence pro různé typy rizikového chování. V meziročním srovnání se zvýšil podíl aktivit zaměřených na cílený rozvoj dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.). Růst aktivit zaměřených na cílený rozvoj dovedností žáků a programů specifické prevence pro různé typy rizikového chování se stabilizoval na úrovni cca 32 %. Lze předpokládat, že pedagogové uplatňují dovednosti z kurzů na téma vedení třídnických hodin, které dlouhodobě nabízí Středočeský kraj v rámci svých krajských projektů primární prevence. Díky dotaci MŠMT byly kurzy pro účastníky zdarma.

Tabulka č. 6 Převažující témata v třídnických hodinách

Jaká témata převažují při třídnických hodinách na vaší škole?

Odpověď	Počet	Procenta
Řešení provozních záležitostí (kontrola omluvenek, sdělování informací ze strany školy)	213	45.71 %
Práce se vztahy ve třídě (otevřená diskuse o vztazích, řešení problémů mezi žáky)	397	85.19 %
Práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání témat důležitých pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků)	383	82.19 %
Cílený rozvoj dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.)	189	40.56 %
Společná tvorba projektů mimo výuku (příprava různých vystoupení třídy, plánování společných činností mimo školu, výzdoba třídy/školy)	176	37.77 %
Aktivity a programy specifické prevence pro různé typy rizikového chování	148	31.76 %
Jiné (prosím, doplňte)	7	1.5 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

2.2 Školní metodik prevence

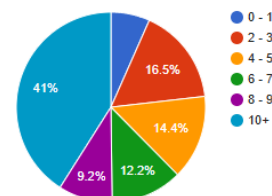
Cílem druhé části výkazu bylo zmapovat osobnost školního metodika prevence – jak dlouho zastává tuto pozici, jeho další funkce ve škole, jeho průběžné vzdělávání, absolvování akreditovaného studia k výkonu specializačních činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění a rozsah odborné supervize.

Počet let ve funkci školního metodika prevence je uveden v následující tabulce č. 7. Z výkazů vyplynulo, že celkem 40,99 % respondentů zastávalo funkci školního metodika prevence déle než 10 let. Na druhou stranu 6,65 % školních metodiků prevence bylo ve funkci nováčky, tedy 0 - 1 rok, a patrně se v problematice teprve začínali orientovat. Meziroční struktura se nezměnila.

Tabulka č. 7 Počet let ve funkci školního metodika prevence

Kolik let celkem Vy osobně vykonáváte funkci školního metodika prevence?

Odpověď	Počet	Procenta
0 - 1	31	6.65 %
2 - 3	77	16.52 %
4 - 5	67	14.38 %
6 - 7	57	12.23 %
8 - 9	43	9.23 %
10+	191	40.99 %

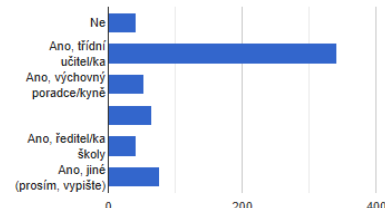
* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Funkce školního metodika prevence byla kumulovaná s dalšími funkcemi ve škole. Celkem 73,39 % školních metodiků prevence bylo současně třídními učiteli, 11,59 % školních metodiků zastávalo současně funkci výchovného poradce, ve 13,95 % byl metodikem prevence zástupce ředitele školy, v 8,8 % případů ředitel/ka školy. Meziročně byly zaznamenány jen minimální rozdíly. Kumulace funkcí klade zvýšené nároky na čas, který těmto funkcím věnují.

Tabulka č. 8 Kumulované funkce školního metodika prevence

Zastáváte Vy osobně na vaší škole, mimo školního metodika prevence, také nějaké další funkce?

Odpověď	Počet	Procenta
Ne	42	9.01 %
Ano, třídní učitel/ka	342	73.39 %
Ano, výchovný poradce/kyně	54	11.59 %
Ano, zástupce/kyně ředitele/ky školy	65	13.95 %
Ano, ředitel/ka školy	41	8.8 %
Ano, jiné (prosím, vypište)	76	16.31 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že celkem 34,55 % (meziroční pokles o 1,71 %) školních metodiků prevence nemělo ukončené akreditované studium k výkonu specializačních činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění (dále specializační studium). Celkem 60,73 % (meziroční nárůst o 3,52 %) školních metodiků prevence mělo ukončené specializační studium a 8,58 % (meziroční pokles o 1,78 %) respondentů aktuálně studovalo.

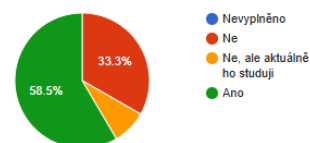
Trend rostoucího počtu školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem pokračuje od roku 2018 a je jednoznačně pozitivní. Z grafického znázornění vyplývá, že podíl aktuálně studujících společně s plně kvalifikovanými školními metodiky prevence ve školním roce 2023/2024 činil 69,31 % (meziroční nárůst o 1,74 %).

O dotaci na specializační studium školního metodika prevence si mohou školy (zřizované obcí, církví nebo soukromým subjektem) požádat v rámci Programu Fondu prevence. Školy zřizované krajem si mohou požádat o příspěvek v rámci Výzvy k podávání žádostí o příspěvek na plnění preventivního programu školy/školského zařízení. Oba výše uvedené finanční zdroje jsou kryty z rozpočtu Středočeského kraje a vyhlášují se každoročně.

Tabulka č. 9 Počet školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem

Máte ukončené akreditované studium k výkonu specializovaných činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne	161	34.55 %
Ne, ale aktuálně ho studuji	40	8.58 %
Ano	283	60.73 %

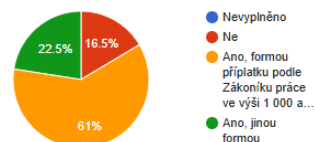
* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Celkem 85,84 % (meziroční nárůst o 3,41 %) respondentů dostávalo za výkon funkce školního metodika prevence finanční ohodnocení, z toho 62,66 % (meziroční nárůst o 6,13 %) formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1000–2000 Kč měsíčně a 23,18 % (meziročně nárůst o 2,72 %) dostávalo finanční odměnu jinou formou. Celkem 16,95 % (meziroční pokles o 3,55 %) respondentů žádnou odměnu za vykonávanou funkci školního metodika prevence nedostalo. V meziročním srovnání se projevil nárůst finančního ohodnocení formou příplatku podle Zákoníku práce, který koresponduje s nárůstem školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem. Jinými slovy kvalifikovaný školní metodik prevence má nárok na příplatek za tuto funkci ze zákona (Zákoník práce).

Tabulka č. 10 Finanční ohodnocení školních metodiků prevence

Poskytuje Vám škola za výkon funkce školního metodika prevence nějaké finanční ohodnocení?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne	79	16.95 %
Ano, formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně	292	62.66 %
Ano, jinou formou	108	23.18 %

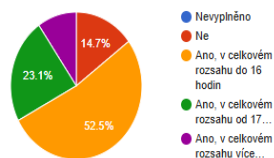
* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Celkem 87,13 % (meziroční nárůst o 4,25 %) školních metodiků prevence se průběžně vzdělávalo, tj. v posledních třech letech absolvovalo nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia).

Tabulka č. 11 Průběžné vzdělávání školních metodiků prevence

Absolvoval/a jste v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia)?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne	70	15.02 %
Ano, v celkovém rozsahu do 16 hodin	250	53.65 %
Ano, v celkovém rozsahu od 17 do 40 hodin	110	23.61 %
Ano, v celkovém rozsahu více než 41 hodin	46	9.87 %

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Otázka zaměřená na potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla zařazena do výkazu poprvé ve školním roce 2021/2022 na žádost krajských koordinátorů prevence, aby si v krajích zmapovali, na kterou oblast vzdělávání pedagogů hrazenou z krajských rozpočtů se mají zaměřit, a vyhovět tak požadavkům škol. Tyto informace jsou velmi cenné, protože pomohou k cílenému plánování vzdělávacích aktivit pro pedagogy na další období.

Z odpovědí respondentů v tabulce č. 12 je zřejmé, že **nejčastěji preferovanou oblastí pro další vzdělávání pedagogů je s četností 70,82 % prevence duševních onemocnění a psychických problémů** (meziroční nárůst o 4,83 %), prevence kyberšikany 57,73 (meziroční nárůst o 3,45 %) a prevence šikany a projevů agrese 56,22 % (meziročně bez změny). Následuje prevence nelátkových závislostí jako je hazard a počítačové hry 38,41 % (meziroční nárůst o 6,43 %); prevence užívání dalších návykových látek 34,76 % (meziročně bez změny), prevence poruch příjmu potravy 30,9 % (meziročně pokles o 2 %) a prevence záškoláctví 28,33 % (meziročně mírný nárůst o 3,78 %).

Největší potřebu se vzdělávat vykazali respondenti v oblasti prevence duševních onemocnění a psychických problémů. Nejvyšší meziroční nárůst potřeb vzdělávání je v prevenci nelátkových závislostí jako je hazard a počítačové hry.

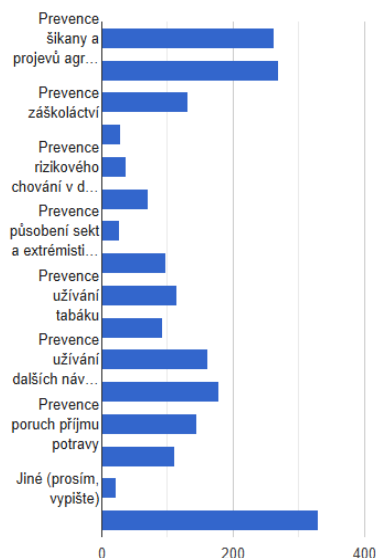
Tabulka č. 12 Ve kterých oblastech primární prevence by se školní metodici rádi vzdělávali?

Ve kterých oblastech primární prevence rizikového chování byste měl/a zájem se aktuálně vzdělávat?

Odpověď	Počet	Procenta
Prevence šikany a projevů agrese	262	56.22 %
Prevence kyberšikany	269	57.73 %
Prevence záškoláctví	132	28.33 %
Prevence rizikových sportů	29	6.22 %
Prevence rizikového chování v dopravě	37	7.94 %
Prevence rasismu a xenofobie	71	15.24 %
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	27	5.79 %
Prevence rizikového sexuálního chování	97	20.82 %
Prevence užívání tabáku	114	24.46 %
Prevence užívání alkoholu	92	19.74 %
Prevence užívání dalších návykových látek	162	34.76 %
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	179	38.41 %
Prevence poruch příjmu potravy	144	30.9 %
Prevence kriminálního chování	111	23.82 %
Jiné (prosím, vyplšte)	22	4.72 %
Prevence duševních onemocnění a psychologických problémů	330	70.82 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

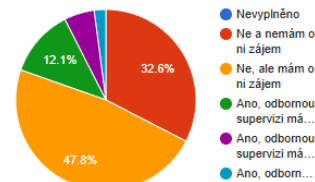

Ve školním roce 2023/2024 celkem 82,62 % (meziročně bez změny) školních metodiků prevence nemělo externí odbornou supervizi, z toho 49,14 % by o ni mělo zájem (meziročně bez změny). Zájem škol o odbornou supervizi přetrvává z minulého sledovaného období, a proto je to oblast podpory, na kterou se kraj zaměřuje. Supervize školních poradenských pracovišť byly a jsou podporovány aktivitami v rámci dotačního řízení Programu Fondu Prevence a v rámci Výzvy k podávání žádostí o příspěvek na plnění preventivního programu školy/školského zařízení. V roce 2023 byly supervize školního poradenského pracoviště rovněž podpořeny dotací MŠMT. V roce 2024 s výhledem do roku 2025 budou supervize školních poradenských pracovišť jednou z realizovaných aktivit projektu „Implementace dlouhodobého záměru – moderní a kreativní školy ve Středočeském kraji“, který kraj realizuje v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský.

Tabulka č. 13 Odborná supervize

Máte jako školní metodik prevence externí odbornou supervizi?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	0	0 %
Ne a nemám o ni zájem	156	33.48 %
Ne, ale mám o ni zájem	229	49.14 %
Ano, odbornou supervizi mám 1-2x ročně	58	12.45 %
Ano, odbornou supervizi mám 3-4x ročně	26	5.58 %
Ano, odbornou supervizi mám více než 4x ročně	10	2.15 %

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tabulka č. 14 obsahuje odhad času, který metodici prevence věnují jednotlivým činnostem plynoucím z této funkce za kalendářní měsíc. Respondenti odhadli celkovou dobu v průměru na 33,32 hodin za měsíc (**meziroční nárůst o 4 hodiny**). Dlouhodobě diskutovaný **nedostatek času na preventivní práci při současné nesnížené přímé vyučovací povinnosti školních metodiků prevence je tedy relevantní**. Časová náročnost se zvýšila ve všech sledovaných oblastech, nejvýrazněji v individuální práci s žáky, komunikaci se zákonnými zástupci a vedení písemných záznamů všeho druhu. Zvýšil se také podíl času věnovaný na vzdělávání a rozvoj v oblasti prevence rizikového chování, což je pozitivní trend.

Tabulka č. 14 Výčet činností školního metodika prevence a odhad, kolik času jednotlivým činnostem věnuje

Věnujete se v roli školního metodika prevence následujícím činnostem? Pokud ano, zkuste odhadnout, kolik hodin práce průměrně za kalendářní měsíc Vám dané činnosti zaberou.

	Počet hodin
Koordinace tvorby preventivního programu školy a jeho evaluace	3.18
Osobní participace na realizaci preventivních aktivit školy (podílení se na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách)	4.11
Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.	2.66
Individuální práce s žáky (včetně práce s malými skupinami žáků) s potenciálem k rozvoji rizikového chování	5.47
Zajišťování spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, policií, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátními organizacemi působícími v oblasti prevence atd.	2.23
Vedení písemných záznamů všeho druhu	4.27
Komunikace se zákonnými zástupci (rodiči)	4.46
Účast na pracovních seminářích kraje, obce, PPP atd., setkávání se za účelem metodického vedení ze strany pedagogicko-psychologické poradny	2.37
Vzdělávání a rozvoj v oblasti primární prevence rizikového chování	4.57
Suma řádků	33.32

* Některé školy mohou mít více školních metodiků prevence a tedy pokrýt i více odpovědí.

Druhá část výkazu věnovaná osobě školního metodika prevence byla zakončena otevřenou otázkou: „**Stručně uveďte, co byste aktuálně nejvíce potřeboval/a ke zvýšení kvality vaší práce při vykonávání funkce školního metodika prevence?**“

V odpovědích respondentů jednoznačně **dominovala** odpověď, že největším problémem je **nedostatek času**. Nejvíce by tedy metodici prevence potřebovali snížení přímé vyučovací povinnosti alespoň tak, jak je to u výchovných poradců. Nedostatek času má přímou souvislost

se souběhem funkcí školního metodika prevence a třídního učitele a také s narůstající administrativní zátěží.

Školní metodici prevence by také ocenili lepší finanční ohodnocení své práce.

Několik ilustrativních autentických odpovědí:

„Potřebovala bych více času, méně hodin, ne třídnictví, více vzdělání v této oblasti a také lepší ohodnocení. 1 000 Kč je spíš výsměch.“

„Časovou dotaci pro práci metodika prevence, stejně jako již 15 let co to dělám. Ve volném čase již to opravdu nikdo z mladších kolegů dělat nechce, takže pokud se toto nezmění, asi brzy metodici nebudou...“

„Nelze učit na plný úvazek a dělat k tomu zodpovědně práci školního metodika prevence. Vždy se musí něco ošidit, z čehož plyne velká frustrace. Myslím si, že brzy bude nedostatek metodiků prevence“.

„Práce metodika je velmi náročná psychicky i časově a mám pocit, že není adekvátně ohodnocena“.

Z odpovědí metodiků vyplynula také potřeba odborné **supervize**, lepší **komunikace** se zákonnými zástupci žáků a napříč učitelským sborem. Opakovaně se objevila potřeba pomoci a spolupráce se **školním psychologem**. Rovněž opakovaně respondenti apelovali na zařazení třídnických hodin do rozvrhu žáků jako pevnou součást rozvrhu.

Komentář k části 2.2 (školní metodik prevence) - aktivity hrazené z rozpočtu kraje:

Ve školním roce 2023/2024 část metodiků prevence začala studovat akreditované studium specializovaných činností k výkonu funkce školního metodika prevence (tzv. specializační studium), část metodiků pokračovala ve studiu a část z nich specializační studium úspěšně ukončila, viz tabulka č. 9.

Ukončené specializační studium školních metodiků prevence je povinným předpokladem k výkonu této funkce, a proto jsou žádosti o příspěvek na specializační studium prioritně podporovány v rámci Výzvy k podání žádosti o příspěvek na realizaci preventivního programu školy/školského zařízení. Výzvu k podání žádosti o příspěvek na realizaci preventivního programu školy/školského vyhláší Středočeský kraj každoročně od roku 2018 a školy a školská zařízení zřizovaná Středočeským krajem mohou aktivity z oblasti primární prevence hradit z příspěvku, který jim Středočeský kraj poskytuje na základě písemné žádosti za předem definovaných podmínek.

Specializační studium, další vzdělávání pedagogických pracovníků, supervize školních poradenských pracovišť, programy na podporu duševního zdraví a wellbeing ve školách, které

nezřizuje Středočeský kraj, bylo možné hradit z Programu pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu Prevence, který se vyhlašuje každoročně.¹

V roce 2024 byl v dotačním řízení MŠMT podpořen krajský projekt **„Školská prevence rizikového chování pro Středočeský kraj v roce 2024“** v rámci Výzvy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2024. Podpořenými aktivitami projektu v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byly tyto aktivity:

1. **Série 40 celodenních odborných seminářů** pro pedagogy zaměřených na prevenci rizikového chování, které Středočeský kraj uskutečnil ve spolupráci s Vzdělávacím institutem Středočeského kraje – Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK),
2. **3 kurzy** na téma **„Prevence v třídnických hodinách“** se zaměřením na aktivity školské primární prevence (3 x 10hodinový kurz),
3. **2 kurzy** na téma **„Krizová intervence I, II, III“** (2 x 24hodinový kurz),
4. **2 kurzy** na téma **„Sebepoškozování a sebevražedné chování u dětí a adolescentů“** (2 x 8hodinový kurz),
5. **2 kurzy** na téma **„Mediační techniky v praxi“** (2 x 8hodinový kurz),
6. **konference „Zažít prevenci 2024“** (2 konferenční dny, 8 workshopů).

Všechny aktivity podpořené z dotace byly pro účastníky bezplatné. Nabídka vzdělávacích seminářů/kurzů na aktuální školní rok je každoročně zveřejňována na webových stránkách Středočeského kraje.

2.3 Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Úkolem třetí části výkazu preventivních aktivit bylo odhadnout, jaký rozsah specifické prevence byl podle plánu obsažen ve školních vzdělávacích programech pro jednotlivé ročníky.

V obecné rovině lze konstatovat, že ve vzdělávacích programech škol byla zastoupena specifická prevence všech typů rizikového chování, přičemž v rámci výuky se dle výkazů nejvíc času věnovalo prevenci šikany a projevům agrese, prevenci rizikového chování v dopravě a prevenci kyberšikany. Naopak nejméně času bylo věnováno prevenci působení sekt a extrémistických náboženských směrů.

¹ Od 1. 1. 2020 jsou aktivity z oblasti primární prevence hrazeny z nového dotačního titulu s názvem Středočeský Fond prevence, který je v gesci Odboru bezpečnosti a krizového řízení. Bližší informace k novému dotačnímu fondu jsou zveřejněné na webových stránkách Středočeského kraje [Dotace Fondu prevence - Webový portál Středočeského kraje \(stredoceskykraj.cz\)](https://www.stredoceskykraj.cz/dotace-fondu-prevence)

Na druhém stupni základních škol a na středních školách se ve výuce zaměřili zejména na prevenci závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.), prevenci rasismu a xenofobie, prevenci užívání tabáku a alkoholu, následované prevencí užívání dalších návykových látek. Celkový přehled je zpracován v tabulce č. 15. Meziročně nedošlo v pořadí časové dotace k výrazným změnám nicméně meziročně se nejvíce zvýšil počet hodin věnovaný prevenci šikany a projevům agrese a prevenci duševních onemocnění a psychických problémů.

Tabulka č. 15 Specifická primární prevence ve školním vzdělávacím programu

Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Celkový počet tříd

	MS – střední škola	ZŠ – základní škola	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ	1. r. SS / kvinta	2. r. SS / sexta	3. r. SS / septima	4. r. SS / oktáva	celkem
Počet tříd ve školách *	81	40	339	344	350	354	347	283	284	287	272	28	102	98	86	69	8

Pokuste se realisticky odhadnout, jaký rozsah specifické prevence je podle plánu obsažen ve školním vzdělávacím programu pro jednotlivé ročníky. Cílem je zmapovat reálný stav na škole, tj. kolik času učitelé věnují specifické prevenci v rámci výuky. Při stanovování rozsahu je vhodná spolupráce s jednotlivými vyučujícími.

Příklad: Velmi často se může aktivita týkat více typů rizikového chování zároveň, v takovém případě čas započítejte jen jednou, a to do toho typu rizikového chování, který danou aktivitu co nejvíce vystihuje. Vypíšte pouze v ročnících, které jsou pro vaši školu relevantní. Zaokrouhlete údaj na celé číslo.

	MS – střední škola	ZŠ – základní škola	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ	1. r. SS / kvinta	2. r. SS / sexta	3. r. SS / septima	4. r. SS / oktáva	celkem	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	333	141	1233	1288	1422	1466	1545	1510.5	1385.5	1322.5	1191.5	132	449.5	345.5	278	168	21	14232
Prevence kyberšikany	42	28	315	403	627	885	1025	992.5	972.5	923.5	879.5	98	334	247.5	167	118	20	8077.5
Prevence záškoláctví	15	34	265	301	333	387	455	480.5	481	513	480	65	267	208	170	121	15	4590.5
Prevence rizikových sportů	57	24	269	290	357	411	452	414	411	417	375	55	138	105	83.5	60	10	3928.5
Prevence rizikového chování v dopravě	247	80	886	926	1002	1214	1013	655	586.5	589	543	82	183.5	166	148	94	9	8424
Prevence rasismu a xenofobie	96	27	298	334	383	451	502	533.5	581	648	643.5	64	237.5	218.7	161.2	122.7	8	5309.1
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	6	6	28	37	63	103	135	203	259	315	349	23	135.7	127.5	123	63	6	1954.7
Prevence rizikového sexuálního chování	17	6	67	90	145	230	357	409	523	741	714.5	54	210.5	172.5	123	63	20	3942.5
Prevence užívání tabáku	39	18	202	256	351	443	555	583.5	583.5	628	597.5	66	267.5	217.5	158	108	17	5090.5
Prevence užívání alkoholu	31	20	178	212	305	381	485	517.5	557.5	648	637.5	69	250	220	172	130	12	4825.5
Prevence užívání dalších návykových látek	21	12	123	164	254	319	453	550	585	674	674	69	251	215	161	109	10	4644
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	53	27	252	286	423	533	640	590.5	610.5	642	592	59	190	171	134.5	95	11	5309.5
Prevence poruch příjmu potravy	53	18	141	158	262	302	421	484	549	604	533	67	183.5	151.5	120.5	78	11	4136.5
Prevence kriminálního chování	76	25	207	240	304	370	456	471.5	495.5	608.5	620.5	75	189.5	174.5	142.5	97	9	4561.5
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	63	20	217	246	269	329	408	486	489	559	575	58	220	209	178	128	9	4463
Suma řádků	1149	486	4681	5231	6500	7824	8902	8881	9069.5	9832.5	9405.5	1036	3507.2	2948.7	2293.2	1554.7	188	83489.3

2.4 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

Ze čtvrté části výkazu a tabulky č. 16 vyplynulo, že v rámci specifické prevence realizované v samostatných preventivních aktivitách a programech převažovaly ve školách programy zaměřené na všeobecnou primární prevenci 87,31 %. Selektivní prevence byla zastoupena v 6,53 % a indikovaná 1,62 %. Meziročně nedošlo k výraznějším rozdílům.

Formou programu byly nejčastěji přednášky s prezentací informací, interaktivní skupinové diskuse, zážitkové programy a nácviky dovedností (každá forma byla zastoupena v rozmezí cca 20–22 %), viz tabulka č. 17.

S realizovaným programem převažovala spokojenost školy (76,21 %), viz tabulka č. 18.

Jednotlivé typy rizikového chování, na které byly programy zaměřeny, shrnuje tabulka č. 19. V realizovaných preventivních programech byly zastoupeny všechny typy rizikového chování, nejčastěji programy prevence šikany a projevů agrese (14,66 %), prevence duševních onemocnění a psychických problémů (10,17 %), prevence kyberšikany (9,37 %), prevence kriminálního chování (8,3 %), prevence záškoláctví (6,65 %), ostatní návykové látky (6,57 %), nelátkové závislosti - hazard, počítačové hry apod. (6,27 %), prevence závislostního chování pro látkové závislosti – alkohol/tabák (6,1 %), prevence rizikového chování v dopravě (5,97 %). V roce 2023 byla mezi typy rizikového chování nově zařazena duševní onemocnění a psychické problémy. Meziročně se programy zaměřené na tuto oblast udržely na 2. místě v četnosti realizací.

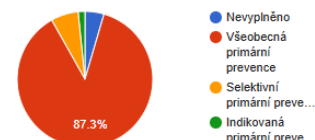
Dle odpovědí respondentů realizovaly preventivní programy ve středočeských školách nejčastěji tyto organizace: Policie ČR, Městská/Obecní policie, Cesta integrace, o. p. s., Magdaléna, o. p. s., Hope4kids, z. s., ACET ČR, z. s., Etické dílny, Semiramis, o. s., Prostor plus, o. p. s., Jules a Jim, z. s., Hasičský záchranný sbor ČR, Fokus Praha, z. ú., Dobronauti, s. r. o., Divadelta.

Tabulka se seznamem všech poskytovatelů programů, ze kterého respondenti vybírali, je uvedena v samostatné příloze č. 1 tohoto dokumentu.

Tabulka č. 16 Úroveň preventivních programů

Úroveň programu:

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	120	4.53 %
Všeobecná primární prevence	2312	87.31 %
Selektivní primární prevence	173	6.53 %
Indikovaná primární prevence	43	1.62 %

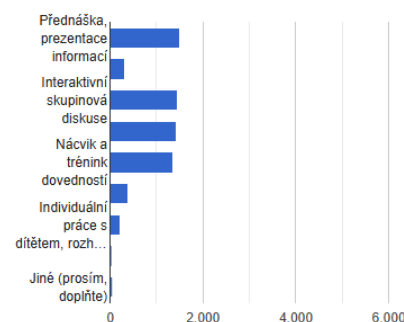

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tabulka č. 17 Forma realizovaného preventivního programu

Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

Odpověď	Počet	Procenta
Přednáška, prezentace informací	1498	22.36 %
Návštěva výstavy či představení, exkurze	304	4.54 %
Interaktivní skupinová diskuse	1454	21.71 %
Zážitkový program	1415	21.13 %
Nácvik a trénink dovedností	1351	20.17 %
Zapojení vrstevníků podobného věku (tzv. peer prvek)	381	5.69 %
Individuální práce s dítětem, rozhovor či edukace	224	3.34 %
Online setkání (individuální i skupinové)	29	0.43 %
Jiné (prosím, doplňte)	42	0.63 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

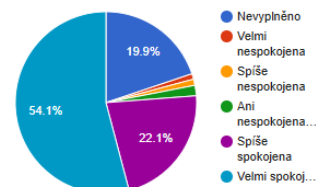
* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2023/2024

Tabulka č. 18 Spokojenost školy s úrovní realizovaného programu

Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	526	19.86 %
Velmi nespokojena	26	0.98 %
Spiše nespokojena	29	1.1 %
Ani nespokojena ani spokojena	49	1.85 %
Spiše spokojena	585	22.09 %
Velmi spokojena	1433	54.12 %

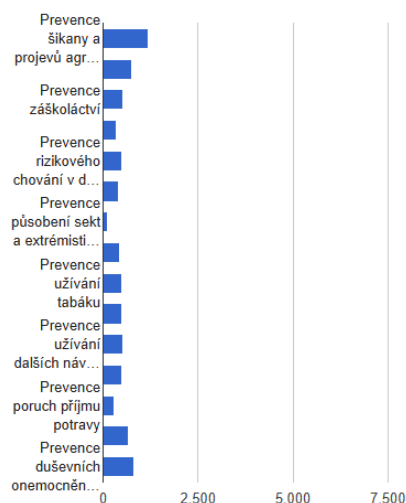

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Tabulka č. 19 Podíl jednotlivých typů rizikového chování v preventivních programech

Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

Odpověď	Počet	Procenta
Prevence šikany a projevů agrese	1177	14.66 %
Prevence kyberšikany	752	9.37 %
Prevence záškoláctví	534	6.65 %
Prevence rizikových sportů	357	4.45 %
Prevence rizikového chování v dopravě	479	5.97 %
Prevence rasismu a xenofobie	404	5.03 %
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	119	1.48 %
Prevence rizikového sexuálního chování	425	5.29 %
Prevence užívání tabáku	490	6.1 %
Prevence užívání alkoholu	490	6.1 %
Prevence užívání dalších návykových látek	527	6.57 %
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	503	6.27 %
Prevence poruch příjmu potravy	288	3.59 %
Prevence kriminálního chování	666	8.3 %
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	816	10.17 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

2.5 Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Pátá část výkazu měla za cíl zmapovat aktivity školních metodiků směrem ke svým kolegům, tj. pedagogům a zaměstnancům školy. Respondenti měli slovně popsat aktivity z oblasti primární prevence, které ve škole proběhly ve školním roce 2023/2024 včetně odhadu, kolik hodin aktivitám věnovali. Jednalo se o otevřenou otázku, která měla zjistit, o jakou aktivitu šlo, pro koho byla určena, s jakým cílem a co bylo výsledkem.

V otevřených odpovědích respondenti nejčastěji uvedli metodické vedení a odborné konzultace. Jednalo se o řešení problémových situací ve třídách, práce s problematickými žáky, tvorba, koordinace realizace a vyhodnocení preventivního programu školy, konzultace s OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí), pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, shromažďování a předávání informací a aktuálních nabídek z oblasti rizikového

chování pedagogům, vedení školy, zákonným zástupcům a ostatním subjektům, odborné konzultace a metodické vedení vč. supervize pro pedagogy, příprava na třídnické hodiny – struktura třídnické hodiny a náměty na aktivity pro žáky, organizace školení, příprava adaptačních kurzů, účast na výchovných a případových komisích, administrativní činnosti/vyplňování dokumentace, vlastní vzdělávání (jednorázové semináře nebo specializační studium), aktualizace databáze externích poskytovatelů preventivních služeb, tvorba krizových plánů atd. Školy vykázaly školení zaměřené na nácvik opatření v případě ozbrojeného útočníka ve škole a ochranu měkkých cílů.

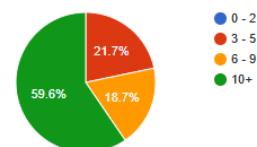
Nově se ve výčtu činností objevily aktivity z oblasti duševní hygieny a reakce na stres. Po období distanční výuky přetrvávala snaha posílit pozitivní vztahy mezi žáky, žáky a pedagogy i mezi pedagogy ve sboru. Nechyběly tedy zážitkové a relaxační pobyty pro pedagogy za účelem navázání dobrých vzájemných vztahů.

Odhad časové náročnosti práce školního metodika prevence s pedagogickými pracovníky školy za kalendářní měsíc je uveden v tabulce č. 20.

Tabulka č. 20 Činnosti školního metodika prevence – práce s pedagogickými pracovníky školy

Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

Odpověď	Počet	Procenta
0 - 2	0	0 %
3 - 5	159	34.12 %
6 - 9	137	29.4 %
10+	436	93.56 %

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Komentář k části 2.5:

Kurzy na vedení třídnických hodin se zaměřením na prevenci rizikového chování a kurzy na téma prevence duševního onemocnění byly realizovány v rámci krajského projektu primární prevence opakovaně od roku 2018. Na zhoršující se situaci reagovalo také MŠMT a vydalo aktualizované přílohy metodického doporučení k primární prevenci² č. 24 „Psychická krize/duševní onemocnění žáka“ a č. 25 „Sebevražedné chování“.

2.6 Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

Šestá část výkazu se zaměřila na spolupráci školy s rodiči a ostatními subjekty v oblasti prevence rizikového chování. Jednalo se zejména o konzultace a pomoc při řešení výchovných, vzdělávacích problémů (např. záškoláctví a ohrožení žáka školní neúspěšností) či psychických problémů. Nárůst psychických problémů se objevuje již od školního roku 2021/2022. Dle odpovědí ve výkazech byli rodiče nejčastěji informováni na třídních schůzkách, v systému Bakaláři nebo formou individuální konzultace vč. předávání kontaktů rodičům na odborná pracoviště. V konzultačních hodinách nebo po domluvě i v jiných termínech byli rodičům

² Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

k dispozici školní psycholog a výchovný poradce, kteří řešili problémy individuálně s případnou pomocí externích odborných pracovišť. Dále byly pro rodiče zřízeny on-line informační nástěnky, kde škola sdílela užitečné odkazy. Ve výčtu aktivit školní metodici prevence uváděli přípravu a vedení výchovných komisí s účastí zákonných zástupců žáků.

Pro rodiče byly také organizovány on-line kurzy, nejčastěji s tematikou bezpečného chování na internetu, nových návykových látkách (např. nikotinové sáčky, kratom, HHC³, vapovací cigarety) a na téma duševní zdraví (sebepoškozování, úzkostné stavy, zvládání stresu a náročných situací ve výchově atd.).

Ve školním roce 2023/2024 se také konala neformální setkání zaměstnanců školy, rodičů a jejich dětí – např. v rámci dnů otevřených dveří, dětského dne, sportovního dne, rodičovských kaváren, společných výletů, velikonočních a vánočních dílen atd.

Školy v oblasti primární prevence využívaly služeb místních občanských sdružení či obecně prospěšných společností. Zpravidla to byly organizace, se kterými měly navázanou dlouhodobou spolupráci.

2.7 Výskyt rizikového chování

Sedmá část výkazů mapovala četnost výskytu jednotlivých typů rizikové chování dětí a žáků ve škole. Z této části výkazu je možné vysledovat trendy v časové ose a získat cenné informace z terénu.

Ve školním roce 2023/2024 byly v četnosti výskytu na prvním místě špatné vztahy mezi žáky (6 053 případů), které se projeví především u žáků základních škol a v 1. ročníku středních škol. Ve srovnání se školním rokem 2022/2023 (4 911 případů) došlo k 19% nárůstu. Výkazy potvrdily, že špatné vztahy mezi žáky přetrvávají a jejich počet roste, ale ne skokově, jak tomu bylo po návratu žáků do školy po období distanční výuky, kdy došlo k meziročnímu nárůstu o 30 %. Pedagogové po návratu žáků do škol věnovali nemalou energii a čas k znovuzavedení třídních pravidel a zlepšení mezilidských vztahů v třídních kolektivech. Třídnickým hodinám a jejich zaměření se věnuje kapitola 2.1 a dokresluje to tabulky č. 5 a 6.

V četnosti výskytu následovalo užívání tabáku, které dominuje u žáků 2. stupně ZŠ a eskaluje u středoškolské mládeže.

Na dalších místech v četnosti výskytu bylo stejně jako v minulém sběru dat záškoláctví vč. podezření na skryté záškoláctví, následovalo vyloučení určitých jedinců z kolektivu (ostrakizace), případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování, případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování a závažné slovní či fyzické útoky na pracovníky školy.

³ HHC je chemická sloučenina hexahydrokanabinol.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2023/2024

Strukturu výskytu jednotlivých typů rizikového chování v průběhu školního roku 2023/2024 zobrazuje tabulka č. 21. Čísla v tabulce uvádí u jednotlivých typů rizikového chování buď počet žáků, nebo počet případů, kde se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil.

Tabulka č. 21 Výskyt jednotlivých typů rizikového chování

Část 7: Výskyt rizikového chování

Do následující tabulky uveďte ke každému jevu počet žáků/studentů vaší školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje.

	Mě - q _{čl...}	ZŠ - p _{řipr...} /N _{čl...}	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	Spolu	Suma sloupců
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	73	27	359	428	518	634	692	691	630	642	421	22	461	276	121	54	4	6053
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	10	0	47	78	92	106	128	135	138	135	89	6	106	64	31	11	1	1177
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	10	2	36	83	80	90	123	119	125	115	64	4	90	80	28	10	2	1061
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	2	8	28	82	80	119	147	156	108	11	140	82	50	17	0	1030
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	6	12	10	25	31	48	39	39	40	1	23	36	6	1	0	317
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	2	1	38	35	44	53	59	74	118	182	122	8	83	88	33	5	2	947
Záškolačství (výskyt u počtu žáků)	1	0	22	33	29	42	63	94	149	152	125	10	232	191	189	82	2	1416
Podezření na skryté záškolačství (záškolačství s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	2	2	35	67	55	72	68	101	130	161	131	6	147	120	66	37	4	1204
Rizikové chování ve sportu, nízkově pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	2	1	5	8	12	13	18	13	14	15	20	0	11	10	16	6	0	164
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	2	0	12	17	19	28	27	11	16	21	23	1	19	12	23	4	0	235
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	0	0	5	15	11	14	12	28	34	38	40	0	21	18	9	1	0	246
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	1	0	3	4	5	4	8	17	43	66	45	3	49	37	33	8	0	326
Sebeпоškození a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	0	0	4	7	7	14	29	74	119	134	104	4	125	88	56	17	0	782
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0	0	5	10	15	16	20	34	49	46	61	1	24	20	27	2	0	330
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků)	2	3	7	29	15	9	14	17	13	16	12	0	9	2	3	0	2	153
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků) <i>*Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakované i jednorázové, experimentování s látkou atd.</i>	0	0	1	6	12	30	65	176	261	339	356	20	690	663	464	218	13	3314
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0	0	1	1	1	5	5	11	26	51	49	0	162	175	204	113	12	816
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	1	1	2	1	0	8	17	37	53	6	91	80	58	34	0	389
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	1	1	2	2	0	9	15	23	26	0	42	20	20	7	0	168
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	1	0	3	10	12	18	30	92	98	125	105	0	117	112	122	48	0	893
Suma řádků	106	36	593	853	969	1258	1472	1871	2181	2493	1994	103	2642	2174	1559	675	42	21021

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2023/2024

Meziroční srovnání výskytu jednotlivých typů rizikového chování je uveden v tabulce č. 22.

Tabulka č. 22 – Meziroční nárůst/pokles případů jednotlivých typů rizikového chování

Rizikové chování	Počet případů/žáků 2022/2023	Pořadí	Meziroční nárůst/pokles	Počet případů/žáků 2023/2024	Pořadí	Meziroční nárůst/pokles	Meziroční nárůst/pokles v %
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	4 911	1.	17,02 %	6 053	1.	1 142	18,9 %
Užívání tabáku (výskyt u počtu žáků)	3 433	2.	22,78 %	3 314	2.	- 119	- 3,6 %
Záškolačství (výskyt u počtu žáků)	1 285	3.	15,02 %	1 416	3.	131	9,2 %
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	1 000	4.	35,00 %	1 177	5.	177	15 %
Podezření na skryté záškolačství (výskyt u počtu žáků)	955	5.	4,61 %	1 204	4.	249	20,7 %
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	881	6.	23,84 %	947	8.	66	7 %
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	855	7.	14,85 %	1 061	6.	206	19,4 %
Případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	853	8.	27,32 %	1 030	7.	177	19,6 %
Sebepoškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	761	9.	33,51 %	782	11.	21	2,7 %
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	665	10.	36,54 %	893	9.	228	25,5 %
Užívání alkoholu (výskyt u počtu žáků)	595	11.	54,96 %	816	10.	221	27,1 %
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	334	12.	26,05 %	326	14.	- 8	- 2,45 %
Užívání konopných látek (výskyt u počtu žáků)	290	13.	51,03 %	389	12.	99	25,5 %
Kriminální chování – přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	281	14.	3,91 %	330	13.	49	14,8 %
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	272	15.	51,47 %	317	15.	45	14,2 %
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	254	16.	6,30 %	246	16.	- 8	- 3,25 %
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	250	17.	16,00 %	235	17.	- 15	- 6,4 %
Zanedbávané, zneužívané a týrané dítě (výskyt u počtu žáků)	198	18.	40,91 %	153	19.	- 45	- 29,4 %
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	179	19.	46,93 %	164	20.	- 15	- 9,1 %
Užívání dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	139	20.	-10,07 %	168	18.	- 29	- 17,3 %

Tabulka č. 22 poskytuje Odboru školství cenné informace o případech rizikového chování ve školách a je **východiskem pro cílené plánování podpory škol**.

U některých forem rizikového chování došlo meziročně ke zvýšení počtu zachycených případů, ale nárůsty byly významně menší než meziroční nárůsty ve školním roce 2022/2023 např. špatné vztahy mezi žáky, záškoláctví, případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování, případy využití elektronických prostředků (mobilní telefon, sociální sítě), vyloučení určitých jedinců z kolektivu (ostrakizace).

U některých projevů rizikového chování byl naopak zazmenách pokles. Např. zatímco ve šk. roce 2022/2023 byl meziročně 40,91% nárůst případů zanedbávaného, zneužívaného a týraného dítěte, ve školním roce 2023/2024 školy vykazovaly 29,4% pokles. K této problematice vydalo MŠMT ve spolupráci s Nadací Sirius v roce 2023 obsáhlou metodiku pro pracovníky škol a zároveň probíhala rozsáhlá osvětová kampaň ve spolupráci s Policií České Republiky, odbory školství a sociálních věcí krajských úřadů s cílem představit metodiku zástupcům škol a odborné veřejnosti.

Co se týče závislostního chování, dle výkazů škol pokračuje trend poklesu užívání dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.), naopak meziročně vzrostl počet případů užití alkoholu a konopných látek a závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.). Nárůsty se pohybovaly okolo 25 %. Pořadí v četnosti výskytu jednotlivých typů rizikového chování se výrazně nezměnilo.

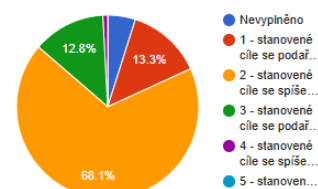
2.8 Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

Osmá, závěrečná část výkazů se týkala vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy. Celkem 81,37 % (meziroční nárůst 1,37 %) škol uvedlo, že se stanovené cíle podařilo zcela nebo spíše naplnit, 12,85 % (meziroční pokles o 1,79 %) školám se stanovené cíle podařilo naplnit přibližně napůl. Pouze 0,9 % cílů se spíše nepodařilo naplnit.

Tabulka č. 23 Splnění plánovaných cílů preventivního programu

Do jaké míry se Vám podařilo naplnit cíle stanovené v preventivním programu školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	23	4.93 %
1 - stanovené cíle se podařilo zcela naplnit	62	13.28 %
2 - stanovené cíle se spíše podařilo naplnit	318	68.09 %
3 - stanovené cíle se podařilo naplnit přibližně napůl	60	12.85 %
4 - stanovené cíle se spíše nepodařilo naplnit	4	0.86 %
5 - stanovené cíle se nepodařilo naplnit	0	0 %

Výstup z komentářů školních metodiků prevence

Výstup této části výkazů je velmi cenný, protože respondenti v ní předali své osobní zkušenosti a názory. Pedagogové měli možnost vyjádřit svůj názor na dvě otevřené otázky.

Otázka č. 1: *Co se vám během školního roku v souvislosti s prevencí rizikového chování obzvláště podařilo a díky čemu?*

Vzhledem k velkému počtu různorodých odpovědí nebylo možné do této závěrečné zprávy zaznamenat všechny odpovědi. Zaznamenány jsou ty případy, které mohou inspirovat příkladem dobré praxe. Naopak nejsou z důvodu zachování anonymity zaznamenány konkrétní řešené případy rizikového chování žáků.

V obecné rovině se dařilo zavádět pravidelné třídnické hodiny zaměřené na preventivní aktivity a budování dobrých mezilidských vztahů v třídním kolektivu, zlepšovat klima ve škole a obnovit dobré vztahy mezi žáky s přispěním adaptačních kurzů pro nově vzniklé třídní kolektivy. Školy využívaly peer programy. Řada pedagogů studovala specializační studium. Dařilo se začlenit žáky s odlišným mateřským jazykem do kmenových tříd. Školy získaly dotace v rámci Programu pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence, nebo příspěvky od zřizovatele na krajské úrovni na realizaci svých preventivních programů. Při výskytu závažných případů, jako např. domácí násilí, sebepoškozování, psychické potíže, byli žáci předáni ve spolupráci s rodiči a OSPOD do péče odborníků.

Výtah autentický odpovědí:

- Podařilo se nám nastavit v rámci nového školního vzdělávacího programu třídnické hodiny, tak aby práce byla kontinuální a systematická ve všech ročnících se společnými tématy (respekt, zodpovědnost, komunikace, zájem o vzdělávání).
- Velmi se nám osvědčilo zavedení pravidelných třídnických hodin a zejména na 1. stupni se daří učitelkám předcházet výskytu rizikového chování a lépe pracovat se třídou.
- Vytvoření relaxační zóny pro žáky.
- Škola spolupracovala s Týmem duševního zdraví. Byla zajištěna terapeutická podpora pro žáky 1. stupně od organizace Prostor plus Kolín.
- Využití platformy Lehkost (Prostor plus Kolín) a dalších návazných služeb.
- Podařilo se nám věnovat zvýšenou péči duševnímu zdraví žáků – výraznou podporou se stala nově příchozí školní psycholožka.
- Peer program – naši školu pravidelně navštěvují studenti spolupracujících středních škol (Gymnázium, Střední průmyslová škola) a podporují naše žáky v dobrých vztazích a přínosné komunikaci.
- Díky tandemům 1. a 9. ročníků se naši prvňáci cítí tak, jako by to tu znali už léta.
- Díky adaptačním kurzům se nám daří začlenit nově příchozí žáky do naší školy.
- Začlenit žáky s odlišným mateřským jazykem do kmenových tříd. Pozitivní roli sehrála asistentka pro ukrajinské děti, která je také ukrajinské národnosti.

- Navázání dobré spolupráce s organizací Magdaléna o.p.s.
- Navázání spolupráce s organizací Hope4kids, z. s. a realizace jejich programu Etické dílny.
- Navázat spolupráci s Divadelta z. s. – žáci i vyučující byli nadšeni.
- Navázali jsme spolupráci s organizací Dobronauti, s. r. o. Díky její podpoře se snížilo konfliktní chování žáků druhého stupně.
- Navázat spolupráci s preventivním oddělením Policie České republiky.
- Podařilo se nám navázat spolupráci s Fokusem v Benešově nejen na program, ale domluvili jsme i možnost krizové intervence pro žáky.
- Již několik let spolupracujeme s lektorem Vladimírem Váchou ze společnosti ABATOP (dříve ACET).
- U žáků 1. stupně byl realizovaný program Kočičí zahrada, realizovali sami proškolení pedagogové 4. a 5. tříd.
- Naše škola se zapojila do projektu spolku Presafe s názvem „Desatero pro primární prevenci“ – didaktická videa, který je podporován MŠMT.
- Deváté ročníky absolvovaly program „Blazní? No a!“ a program „Hrou proti AIDS“.
- Povedlo se nám zavést program KiVa⁴. Klesá nám počet závažnějších forem šikany.
- Máme výbornou spolupráci s metodičkou a koordinátorkou prevence kriminality a bezpečnosti Mgr. Petrou Rajmanovou a preventistou Policie ČR nrap. Bicanem – mají krásné preventivní programy.
- Funguje nám spolupráce s organizací Semiramis, z. ú.
- Zažili jsme velmi zajímavé dva dny se Zdravotníky.cz (projektové dny záchrany života).
- Jsme rádi za dlouhodobou spolupráci s organizací Cesta integrace o.p.s. (Centrum primární prevence Říčany).
- Podařilo se nám získat dotaci z Fondu Prevence a máme tím zajištěnou dlouhodobou preventivní práci na další období a můžeme postupně zapojit všechny třídy.
- Naše škola získala dotaci z nadace O2 chytrá škola – proběhlo několik programů v rámci školní družiny zaměřených na mediální gramotnost dětí, bezpečné užívání mobilního telefonu, internetu a sítí.
- Myslím, že mi žáci důvěřují a na programy se těší.
- Ve škole vznikl školní parlament a díky jeho působení se nám daří zlepšovat vztahy mezi žáky a jejich vztah ke škole.
- Pravidelné setkávání členů školního poradenského pracoviště. Zavedení supervize vedení.

Otázka č. 2: Co byste rádi v souvislosti s prevencí rizikového chování na vaší škole v příštím školním roce zlepšili či změnili?

V odpovědích se nejčastěji objevila snaha posilovat a udržovat dobré vztahy a komunikaci ve škole i se zákonnými zástupci. Dále snaha snížit záškoláctví a nabídnout žákům a pedagogům dostatek kvalitních preventivních programů. Respondenti rovněž plánují pevné zakotvení

⁴ Finská metodika proti šikaně Kiusaamista Vastan

třídnických hodin do rozvrhu. V preventivních programech se chtějí více zaměřit na duševní zdraví a duševní hygienu žáků. Opakovaně se objevila motivace dělat prevenci ve školách vlastními silami proškolenými pedagogy a nespolehat se jen na externí organizace. Respondenti vyslovili také přání, aby byla jejich práce více oceněna.

Výtah autentický odpovědí:

- Snížení úvazku pro metodiky prevence.
- Získat více času na řešení prevence.
- Najít více času se prevencí věnovat. Několik let se tu zmiňuji, že plné úvazky, neustálé suplování, práce třídního učitele odsouvají prevenci na druhou kolej. Z toho opravdu dobrý pocit nemám. Ráda bych dělala víc, ale legislativa zůstává léta bohužel stejná.
- Více peněz na preventivní aktivity, motivace rodičů k ocenění vzdělání, nižší počet zameškaných hodin, eliminace účelového záškoláctví.
- Je zapotřebí zaměřit se na třídnické hodiny ve smyslu spokojeného třídního klima - tzn. pomoci třídním učitelům s metodikou jednotlivých aktivit, potažmo wellbeingu.
- Rádi bychom zařadili více programů od organizací zabývajících se rizikovým chováním a klimatem ve třídě, program zaměřený na identitu žáka.
- Zainteresování více pedagogů do záměrné práce v rámci prevence. Nastavení pravidelných třídnických hodin v rozvrhu a podpora třídních učitelů. Nastolení efektivních informačních toků.
- Vše záleží na financování, ale určitě více psychologů, více času pro studenty, více peněz a lepší nabídku programů. Samozřejmě mít čas na prevenci, ale i na výuku. Možná i příspěvek na práci metodika prevence v plné výši, který mu náleží.
- Více zážitkových programů. Kontinuální programy.
- Pracovat na spolupráci s rodiči.

V řadě škol vyjádřili respondenti spokojenost se svou prací, se spoluprací s vedením školy i kolegy pedagogy. Daří se jim získat důvěru svých žáků, řešit společně problémy a vytvářet dobré klima v třídních kolektivech. Projevy rizikového chování v jejich školách, zejména těch rodinného typu s malým počtem žáků, jsou minimální nebo vůbec žádné.

Jako velmi dobrý a funkční způsob prevence respondenti uvedli prožitkové kurzy a třídnické hodiny, ve kterých se pracuje s třídním kolektivem na utváření dobrých vzájemných vztahů.

3. ZÁVĚR

Hodnocení primární prevence rizikového chování na školách za školní rok 2023/2024 bylo v pořadí osmým ročníkem sběru dat, které proběhlo prostřednictvím on-line Systému evidence preventivních aktivit škol. Celkem bylo odesláno 466 výkazů (návratnost výkazů byla 67,05 %) což je o 3 % lepší výsledek než v minulém sběru dat. V celorepublikovém srovnání je návratnost výkazů ve Středočeském kraji druhá nejlepší s tím, že v počtu odevzdaných výkazů se Středočeský kraj zařadil na první místo.

Středočeský kraj si plně uvědomuje svoji nezastupitelnou důležitou roli v oblasti primární prevence rizikového chování, a to jak metodickou, tak i koordinační a finanční. Cílem Středočeského kraje je získané informace z terénu zohlednit při plánování aktivit z oblasti primární prevence hrazených z rozpočtu Středočeského kraje a zaměřit se na aktuální potřeby škol v této problematice včetně předvídatelného a stabilního financování.

V dlouhodobém horizontu je jedním z hlavních cílů **postupné zvyšování počtu školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem**. Kvalifikovaný školní metodik prevence ve škole nastaví správně funkci školního poradenského pracoviště a garantuje realizaci efektivních programů primární prevence ve škole. Cestou splnění tohoto cíle je prioritně finančně podpořit úhradu specializačního studia školních metodiků prevence formou dotací a příspěvků. Ve výkazech za školní rok 2023/2024 byl zaznamenán meziroční **nárůst počtu plně kvalifikovaných školních metodiků i těch, kteří začali studovat**. Lze předpokládat, že nárůst byl ovlivněn dlouhodobě poskytovanou finanční podporou Středočeského kraje na toto studium.

Jednoznačně pozitivní je meziroční **nárůst počtu aktivit a programů specifické primární prevence v třídnických hodinách**. Řada škol zařadila třídnické hodiny pevně do svých rozvrhů a věnují se v nich aktivitám zaměřeným na prevenci rizikového chování, další školy se o to snaží. Je pravděpodobné, že se projevilo vzdělávání pedagogů na téma „Podpora třídnických hodin“, které realizoval Středočeský kraj z projektů podpořených v dotačním řízení MŠMT v průběhu let 2019–2024.

Středočeský kraj bude nadále usilovat o postupné zapojení většiny středočeských škol do Systému evidence preventivních aktivit (SEPA). Průběžně se aplikace aktualizuje na základě požadavků jeho uživatelů. Odpovědi na otázku, v jaké oblasti školské prevence rizikového chování se chtějí respondenti vzdělávat (viz tabulka č. 12), pomáhají kraji zmapovat potřeby pedagogů na jejich vzdělávání. Na tuto potřebu pak může a bude kraj pružně reagovat.

Vzrůstající potřeba pedagogů vzdělávat se v oblasti prevence duševního zdraví je důsledek enormního nárůstu psychických potíží žáků, což potvrdil i rozsáhlý výzkum Pražského centra primární prevence s názvem **Šetření rizikového chování a duševního zdraví žáku 2. stupně základních škol a středních škol v Praze**. Výsledky výzkumu mají obecnou platnost a jsou dostupné na adrese [Výzkumy CSSP-PCPP \(prevence-praha.cz\)](https://www.prevence-praha.cz/).

Druhým rokem se sledovala četnost programů na téma prevence duševních onemocnění a psychických problémů (viz tabulka č. 19). Meziročně se programy zaměřené na tuto oblast udržely na 2. místě v četnosti realizací.

Dalším cílem kraje je **udržet kvalitu realizovaných preventivních programů** pro žáky i pedagogy podporou kvalitních externích poskytovatelů, případně z důvodu pozastavení certifikačního řízení zásada minimálních kvalifikačních předpokladů realizátora programu.

Středočeský kraj bude **pokračovat v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků**, a to realizací série seminářů individuálních i pro celé pedagogické sbory ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje – Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK) a realizací workshopů primární prevence na krajském úřadě.

Středočeský kraj se bude dále aktivně zapojovat do dotačního řízení MŠMT a bude **realizovat vlastní projekty školské primární prevence**. Dále bude **kontinuálně poskytovat příspěvky školám a školským zařízením** zřizovaným krajem na realizaci jejich preventivních programů. Každoročně bude **poskytovat dotace ze Středočeského Fondu prevence** školám, školským zařízením (zřizovaným obcemi, církvemi, soukromými subjekty) a neziskovým organizacím na realizaci aktivit z oblasti školské primární prevence ve školách a školských zařízeních se sídlem ve Středočeském kraji.

Středočeský kraj bude pokračovat v **monitorování potřeb terénu**. K tomu slouží informace získané ze SEPA (Systém evidence preventivních aktivit), výměna informací na pravidelných pracovních setkáních s metodiky prevence z pracovišť Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, výměna informací na pravidelných pracovních setkáních krajských koordinátorů školské prevence se zástupci MŠMT a Národního pedagogického institutu, závěry z Expertní skupiny pro oblast závislostí a pracovních skupin, které jsou jejími poradními orgány (Pracovní skupina pro primární prevenci, Pracovní skupina prevence kriminality) a v neposlední řadě výstupy z vyhodnocení evaluačních dotazníků ze vzdělávacích akcí hrazených z rozpočtu kraje.

Efektivní, dlouhodobá a cílená primární prevence má potenciál předcházet nebo alespoň snižovat projevy rizikového chování dětí a mládeže a je v konečném důsledku levnější než následné řešení problémů.

Přílohy:

Seznam poskytovatelů programů primární prevence

SEZNAM POSKYTOVATELŮ PROGRAMŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	562	21.2 %
ACET ČR z.s.	47	1.77 %
Advaita, z.ú.	1	0.04 %
Agentura Wenku s.r.o.	5	0.19 %
Anima – terapie, o.s.	0	0 %
Arkáda – sociálně psychologické centrum, o.s.	0	0 %
Centrum podpory zdraví, z.ú.	0	0 %
Centrum prevence rizikové virtuální komunikace UPOL	1	0.04 %
Centrum pro rodinu a sociální péči	0	0 %
Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.	0	0 %
Cesta integrace, o.p.s.	71	2.68 %
Diakonie ČCE - Středisko Západní Čechy	0	0 %
Diecézní charita Brno - Oblastní charita Třebíč	0	0 %
DO SVĚTA	0	0 %
DROP IN, o.p.s.	7	0.26 %
Elio, o.s.	3	0.11 %
Hope4kids, z.s.	65	2.45 %
Jules a Jim, z.s.	25	0.94 %
KAPPA-HELP	0	0 %
Kolpingovo dílo České republiky o.s.	0	0 %
Krok Kyjov, z. ú.	0	0 %
Křesťanská akademie mladých, z.s.	2	0.08 %
Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna	2	0.08 %
Madio, o.s.	2	0.08 %
Magdaléna, o.p.s.	68	2.57 %
MAJÁK o.p.s.	0	0 %
Metha, z.ú.	2	0.08 %
Národní iniciativa pro život, o.p.s.	0	0 %
Občanské sdružení AVE	0	0 %
Občanské sdružení LECCOS	1	0.04 %
Oblastní charita Žďár nad Sázavou	0	0 %
Oblastní spolek Českého červeného kříže Litoměřice	0	0 %
Open House o.p.s.	0	0 %
P-centrum	1	0.04 %
Pedagogicko-psychologická poradna Brno	0	0 %
Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí	0	0 %
Podané ruce o.p.s.	1	0.04 %

SEZNAM POSKYTOVATELŮ PROGRAMŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Point 14	0	0 %
PorCeTa, o.p.s.	0	0 %
Portimo, o.p.s.	0	0 %
Portus Prachatice	0	0 %
Prev-Centrum, z. ú.	11	0.41 %
Prevalis, z. s.	0	0 %
Projekt Odyssea	10	0.38 %
ProPrev, z.s.	1	0.04 %
PROSPE, o.s.	0	0 %
Prostor plus, o.p.s.	28	1.06 %
PROSTOR PRO, o.p.s.	5	0.19 %
Proxima Sociale o.p.s.	4	0.15 %
R-Ego o.s.	1	0.04 %
Renarkon o.p.s.	0	0 %
Rizika internetu a komunikačních technologií, o.s.	0	0 %
Semiramis o.s.	33	1.24 %
Sion – Nová generace, o.s.	0	0 %
Sociální služby města Havířova	0	0 %
Společně k bezpečí	1	0.04 %
Spolek psychologických služeb	0	0 %
Spondea	0	0 %
Střed z.ú.	0	0 %
Světlo Kadaň	0	0 %
THEIA – krizové centrum o.p.s.	0	0 %
Vrakbar - Centrum primární prevence Jihlava	0	0 %
WHITE LIGHT I, z. ú.	0	0 %
ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ	6	0.23 %
AISIS, z. ú.	0	0 %
Divadelta	12	0.45 %
DOBRONAUTI s.r.o.	13	0.49 %
E-clinic - Institut pro studium, prevenci a léčbu poruch příjmu > potavy a komorbidních onemocnění, z.ú.	1	0.04 %
Fokus Praha, z.ú.	14	0.53 %
Hasičský záchranný sbor České republiky	23	0.87 %
Konsent, z. s.	4	0.15 %
Národní ústav duševního zdraví (NUDZ)	0	0 %
Nevypusť duši, z.s.	3	0.11 %
NOVÉ ČESKO, nadační fond	13	0.49 %
Městská/obecní policie	61	2.3 %
Pedagogicko-psychologické poradna Praha	1	0.04 %
Policie ČR	224	8.45 %
PRESAFE z. s.	0	0 %

SEZNAM POSKYTOVATELŮ PROGRAMŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Probační a mediační služba	4	0.15 %
Replug me Education, z.s.	1	0.04 %
Sdružení D, z. ú.	1	0.04 %
Státní zdravotní ústav (SZÚ)	14	0.53 %
PONTIS Šumperk o.p.s.	0	0 %
Poradna zdraví, Šumperk	0	0 %
PPP a SPC Olomouckého kraje	0	0 %
Alcedo - středisko volného času Vsetín	0	0 %
Sociálně pedagogická poradna Zlín	0	0 %
KPPP a ZDVPP Zlín	0	0 %
Unie Kompas	0	0 %
AZ HELP, z. s.	0	0 %
Agarta, z. s.	0	0 %
Atmosféra, z. s.	0	0 %
SKM Zlín (Salesiánský klub mládeže, z. s., Zlín)	0	0 %
Etické dílny	38	1.43 %